

VALMISTEYHTEENVETO

1. LÄÄKEVALMISTEEN NIMI

Bisoprolol ratiopharm 5 mg ja 10 mg tabletti

2. VAIKUTTAVAT AINEET JA NIIDEN MÄÄRÄT

Yksi tabletti sisältää 5 mg tai 10 mg bisoprololifumaraattia.

Apuaine, jonka vaikutus tunnetaan: laktoosimonohydraatti.

Täydellinen apuaineluetulo, ks. kohta 6.1.

3. LÄÄKEMUOTO

Tabletti

Bisoprolol ratiopharm 5 mg: Vaalean keltainen, täplikäs, pyöreä, kaksoiskupera tabletti, jossa toispuoleinen jakoura ja jakouran oikealla puolella merkintä "5". Tabletin voi jakaa yhtä suuraksi annoksi.

Bisoprolol ratiopharm 10 mg: Beigen värisen, täplikäs, pyöreä, kaksoiskupera tabletti, jossa toispuoleinen jakoura ja merkintä "1" jakouran vasemmalla puolelle ja "0" oikealla puolella. Tabletin voi jakaa yhtä suuraksi annoksi.

4. KLIINISET TIEDOT

4.1 Käyttöaiheet

Hypertensio.

Krooninen stabiili *angina pectoris*.

4.2 Annostus ja antotapa

Annostus

Annostus sovitetaan yksilöllisesti. Hoito aloitetaan mahdollisimman pienellä annoksella. Joillekin potilaalle 5 mg päivässä voi riittää. Tavallinen annos on 10 mg kerran päivässä ja korkein suositeltu annos on 20 mg päivässä.

Maksan tai munuaisten vajaatoiminta

Potilailla, joilla on vaikea munuaisten vajaatoiminta (kreatiinijpuhdistuma < 20 ml/min) tai vaikea maksan vajaatoiminta ei suositella yli 10 mg:n vuorokausiannosta bisoprololifumaraattia.

Jäkkäät potilaat

Annoksen säätäminen ei ole tavallisesti tarpeen. On suositeltavaa aloittaa hoito mahdollisimman pienellä annoksella.

Pediatriset potilaat

Koska kokemuksia käytöstä ei ole, bisoprololin käyttöä ei suositella.

Hoidon lopettaminen

Hoitoa ei tule lopettaa äkillisesti (ks. 4.4 Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet). Annosta tulee pienentää asteittain puolittamalla annos viikoittain.

Antotapa

Bisoprolol ratiopharm -tabletit on tarkoitettu otettavaksi suun kautta.

4.3 Vasta-aiheet

Bisoprololin käyttö on vasta-aiheista potilailla, joilla on

- todettu yliherkkyyss vaikuttavalle aineelle tai kohdassa 6.1 mainituille apuaineille
- akuutti sydämen vajaatoiminta tai sydämen vajaatoiminnan dekompensointumisjakso, joka vaatii i.v. inotrooppista hoitoa
- kardiogeeninen sokki
- II tai III asteen AV-katkos
- sairas sinus -oireyhtymä
- sinoatriaalikatkos
- oireinen bradykardia
- oireinen hypotensio
- vaikea keuhkoastma tai vaikea krooninen obstruktivinen keuhkosairaus
- vaikea-asteinen perifeerisiä valtimoita ahtauttava sairaus tai vaikea Raynaud'n oireyhtymä
- metabolinen asidoosi
- hoitamaton feokromosytooma (katso 4.4).

4.4 Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet

Muita bisoprololia sisältäviä valmisteita käytetään kroonisen sydämen vajaatoiminnan hoidossa.

Beetasalpaajien käyttö tässä indikaatiossa vaatii huolellisen arvioinnin ja se tulee aloittaa annoksen tarkalla titraamisella. Tässä vaiheessa annoksia joudutaan porrastamaan siten, ettei hoidon toteuttaminen ole mahdollista tätä lääkevalmistetta käyttämällä. Tätä valmistetta ei tämän vuoksi suositella käyttämään kroonisen sydämen vajaatoiminnan hoidossa.

Bisoprololioidon aloitus vaatii säännöllistä seurantaa etenkin hoidettaessa iäkkäitä potilaita.

Bisoprololihoitoa ei saa keskeyttää äkillisesti etenkään iskeemistä sydänsairautta sairastavien henkilöiden osalta, ellei välittömään keskeytyksen ole ehdotonta syytä, sillä äkillinen hoidon keskeytys voi johtaa sydänsairauden tilapäiseen pahenemiseen. Lisätiedot, ks. kohta 4.2.

Yhdistelmähoitoa amiodaronin kanssa ei suositella sydänlihaksen kontraktilittein ja konduktion häiriöiden riskin vuoksi (kompensatoristen sympaattisten reaktioiden heikkeneminen).

Bisoprololin käyttöä yhdessä verapamiilin tai diltiatseemin typpisten kalsiuminestäjien tai keskushermiston kautta vaikuttavien verenpainelääkkeiden kanssa ei yleensä suositella (ks. myös kohta 4.5).

Bisoprololia tulee käyttää varoen:

- samanaikaisesti yhdessä antikoliinisteraasien kanssa (mukaan lukien takriini): AV-johtumisaika voi pidentyä ja/tai sydämen lyöntitiheys hidastua (ks. 4.5)
- diabetes mellitus, jonka yhteydessä esiintyy huomattavaa verensokeriarvojen heilahtelua, sillä hypoglykemian oireet saattavat peittää. Verensokeritasoa tulee seurata bisoprololioidon aikana.
- ankara paasto.
- siedätyshoidon aikana, sillä muiden betasalpaajien tavoin, bisoprololi voi lisätä sekä herkkyyttä allergeneille että anafylaktisten reaktioiden vakavuutta. Adrenaliinihoito ei aina välttämättä anna toivottua terapeutista vaikutusta.
- I asteen AV-katkos
- Prinzmetalin angina

- perifeerisiä valtimoita ahtauttava sairaus, sillä oireiden pahanemista voi esiintyä etenkin hoidon alkuvaiheessa.

Potilaille, joilla on aiemmin todettu tai joilla parhaillaan on psoriaasi, tulisi antaa beetasalpaajahoitoa (esim. bisoprololia) vain perusteellisen hyöty/haitta-arvioinnin jälkeen.

Bisoprololihoito saattaa peittää tyreotoksikoosin oireet.

Feokromosytoomaa sairastaville potilaille ei saa antaa bisoprololihoitoa ennen kuin alfasalpauksesta on huolehdittu.

Jos potilas on menossa yleisanestesiassa suoritettavaan toimenpiteeseen, on anestesimaläkärin saatava tietää beetasalpaajäläkityksestä. Jos beetasalpaajahoito katsotaan tarpeelliseksi keskeyttää, on keskeyttämisen tehtävä annosta asteittain pienentäen siten, että aikaa viimeisestä lääkeannoksesta anestesian alkuun on vähintään 48 tuntia.

Keuhkoastman tai jonkin muun mahdollisesti oireita aiheuttavan ja ahtauttavan keuhkosairauden yhteydessä suositellaan samanaikaisen keuhkoputkia laajentavan lääkityksen käyttöä. Astmapotilailla hengitysteiden virtausvastus voi yksittäistapauksissa suurentua, joten beeta-2-stimulantien annostuksen lisäämiseen voi olla tarvetta.

Nämä lääkevalmisteet sisältävät laktoosimonohydraattia. Potilaiden, joilla on harvinainen perinnöllinen galaktoosi-intoleranssi, saamaisilla esiintyvä laktaasinpuutos tai glukoosi-galaktoosi-imetyymishäiriö, ei tule käyttää näitä lääkkeitä.

4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa sekä muut yhteisvaikutukset

Ei suositeltava yhteiskäyttö

Verapamiiliin, ja vähäisemmässä määrin diltiatseemin kaltaiset kalsiuminestäjät:

Negatiivinen vaikutus sydämen supistuvuuteen ja eteis-kammiojohtuvuuteen. Verapamiiliin laskimonsisäinen anto beetasalpaajahoitoa saaville potilaille voi johtaa voimakkaaseen verenpaineen laskuun ja eteis-kammiokatkokseen.

Keskushermoston kautta verenpainetta alentavat lääkkeet:

Keskushermoston kautta verenpainetta alentavien lääkkeiden samanaikainen käyttö voi aiheuttaa sydämen sykkeen hidastumista, minuuttivilauuden pienentymistä ja vasodilataatiota. Hoidon äkillinen keskeyttäminen voi lisätä ns. rebound-hypertension riskiä.

Monoamiinioksidaasin estäjät (lukuun ottamatta MAO-B estäjiä):

Beetasalpaajan lisääntynyt verenpainetta laskeva vaiketus, mutta myös hypertensiivisen kriisin riski.

Yhteiskäyttö varoen

Luokan I rytmihäiriöläkkeet (esim. disopyramidi, kimidiini):

Vaiketus eteis-kammio-johtumisaikaan voi tehostua ja negatiivinen inotrooppinen vaiketus voi lisääntyä.

Luokan III rytmihäiriöläkkeet (esim. amiodaroni):

Vaiketus eteis-kammiojohtumisaikaan voi tehostua.

Dihydropyridiinityyppiset kalsiuminestäjät:

Samanaikainen käyttö voi lisätä hypotensoriskiä. Sydämen vajaatoimintaa sairastavilla potilailla samanaikainen käyttö voi myös lisätä riskiä kammioiden pumppauskyvyn heikentymiselle.

Parasympatomimeetit:

Samanaikainen käyttö voi lisätä eteis-kammiojohtumisaikaa ja bradykardian riskiä.

Paikallisesti annettavat beetasalpaajat (esim. glaukooman hoitoon käytettävät silmätipat):
Nämä voivat voimistaa bisoprololin systeemisiä vaikutuksia.

Insuliini ja oraaliset sokeritautilääkkeet:

Verensokeria laskevan vaikutuksen voimistuminen. Beeta-adrenoreseptoreiden salpaus voi peittää hypoglykemian oireita.

Digitalisglykosidit:

Sydämen sykkeen hidastuminen, eteis-kammiojohtumisen hidastuminen.

Anestesia-aineet:

Reflektorisen takykardian heikentyminen sekä lisääntynyt hypotension riski (lisäinformaatiota käytöstä anestesian yhteydessä, ks. kohta 4.4).

Tulehduskipulääkkeet (NSAID:t):

Tulehduskipulääkkeet voivat heikentää bisoprololin hypotensiivistä vaikutusta.

Ergotamiinijohdannaiset:

Perifeeristen verenkiertohäiriöiden pahaneminen.

Beetasympatomimeetit (esim. isoprenaliini, dobutamiini):

Yhdistelmä bisoprololin kanssa voi heikentää molempien lääkkeiden vaikutusta.

Sekä beeta- että alfa-adrenoreseptoreja aktivoivat sympathomimeetit:

Yhdistelmä bisoprololin kanssa voi johtaa verenpaineen nousuun.

Samanaikainen käyttö muiden verenpainelääkkeiden ja muiden verenpainetta mahdollisesti alentavien lääkkeiden kanssa:

Samanaikainen käyttö voi lisätä hypotensoriskiä.

Trisykliset masennuslääkkeet, barbituraatit, fenotiatsiinit ja verenpainelääkkeet:

Lisääntynyt verenpainetta alentava vaiketus.

Baklofeeni:

Lisääntynyt verenpainetta laskeva vaiketus.

Amifostiini:

Lisääntynyt verenpainetta laskeva vaiketus

Yhteiskäyttö tulisi toteuttaa harkiten:

Meflokiini:

Lisääntynyt bradykardian riski.

4.6 Heidelmällisyys, raskaus ja imetyks

Raskaus

Bisoprololia ei suositella raskauden aikana, ellei se nimenomaan ole tarpeen. Jos hoito katsotaan tarpeelliseksi, suositellaan kohdun ja istukan välisen verenvirtauksen sekä sikiön kasvun seurantaa. Jos raskauteen tai sikiöön kohdistuu haitallisia vaikutuksia, suositellaan vaihtoehtoisen lääkityksen harkintaa. Vastaanoton on

tarkkailtava huolellisesti. Hypoglykemian ja bradykardian oireet esiintyvät yleensä ensimmäisten kolmen vuorokauden aikana.

Imetyks:

Imetystä ei suositella bisoprololin käytön aikana.

4.7 Vaikutus ajokykyyn ja koneiden käyttökykyyn

Potilaan yksilöllisistä reaktioista riippuen näillä lääkkeillä saattaa olla vaikutusta ajokykyyn ja koneiden käyttökykyyn. Tällaisten vaikutusten riski on huomioitava etenkin hoidon alkuvaiheessa, lääkitystä muutettaessa sekä alkoholin käytön yhteydessä.

4.8 Haittavaikutukset

Haittavaikutusten yleisydet on luokiteltu seuraavasti:

Hyvin yleinen ($\geq 1/10$),

Yleinen ($\geq 1/100$ ja $< 1/10$),

Melko harvinainen ($\geq 1/1\ 000$ ja $< 1/100$),

Harvinainen ($\geq 1/10\ 000$ ja $< 1/1\ 000$),

Hyvin harvinainen ($< 1/10\ 000$),

Yleisyyss tuntematon (koska saatavissa oleva tieto ei riitä arvointiin)

Immuunijärjestelmä

Harvinaiset: Tumavasta-aineiden ilmaantuminen ja siihen liittyvät poikkeukselliset kliiniset oireet, kuten lupus, joka häviää hoidon loputtua.

Aineenvaihdunta ja ravitsemus

Harvinaiset: Hypoglykemia.

Psyykkiset häiriöt

Melko harvinaiset: Unihäiriöt, depressio

Harvinaiset: Painajaiset, hallusinaatiot.

Hermosto

Yleiset: Väsymys, näännytys, huimaus*, päänsärky*

Harvinaiset: Pyörtyminen.

Silmät

Harvinaiset: Kyynelvuodon väheneminen

Hyvin harvinaiset: Konjunktiviitti.

Kuulo ja tasapainoelin

Harvinaiset: Kuuloon liittyvät häiriöt.

Sydän

Melko harvinaiset: Bradykardia, AV-johtumisen häiriöt, olemassa olevan sydämen vajaatoiminnan paheneminen.

Verisuonisto

Yleiset: Raajojen kylmyyden tai tunnottomuuden tunne, Raynaud'n oireyhtymä, katkokävelyoireen paheneminen, hypotensio (etenkin sydämen vajaatoimintaa sairastavilla potilailla)

Melko harvinaiset: Ortostaattinen hypotensio.

Hengityselimet, rintakehä ja välikarsina

Melko harvinaiset: Bronkospasmit astma- tai keuhkohtaumapotilailla

Harvinaiset: Allerginen nuha.

Ruoansulatuselimistö

Yleiset: Ruoansulatuselimistöön liittyvät vaivat, kuten pahoinvoindi, oksentaminen, ripuli, ummetus, vatsakivut.

Maksa ja sappi

Harvinaiset: Hepatiitti.

Iho ja iholalainen kudos

Harvinaiset: Yliherkkysreaktiot, kuten kutina, punoitus, ihottuma

Hyvin harvinaiset: Beetosalpaajat voivat laukaista psoriaasin tai pahentaa sitä tai aiheuttaa psoriaasityyppistä ihottumaa, alopecia.

Luusto, lihakset ja sidekudos

Melko harvinaiset: Lihasheikkous ja lihaskrampit, nivelaivaat.

Sukkuolielimet ja rinnat

Harvinaiset: Potenssihääriöt.

Yleisoiheet ja antopaikassa todettavat haitat

Yleiset: Uupumus*

Melko harvinaiset: Voimattomuuus.

Tutkimukset

Harvinaiset: Triglyceridiarvojen nousu, maksaentsyyymiарвоjen nousu (ASAT, ALAT).

* Näitä oireita ilmenee etenkin hoidon alkuvaiheessa. Kyseiset haittavaikutukset ovat yleensä lieväät ja ne menevät useimmiten ohi 1 - 2 viikossa.

Epäillyistä haittavaikutuksista ilmoittaminen

On tärkeää ilmoittaa myyntiluvan myöntämisen jälkeisistä lääkevalmisteen epäillyistä haittavaikutuksista. Se mahdollistaa lääkevalmisten hyöty-haitta-tasapainon jatkuvan arvioinnin. Tervydenhuollon ammattilaisia pyydetään ilmoittamaan kaikista epäillyistä haittavaikutuksista seuraavalle taholle:

www-sivusto: www.fimea.fi

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri

PL 55

00034 Fimea

4.9 Yliannostus

Oireet

Bisoprololin yliannostuksen yleisimmät tunnusmerkit ovat bradykardia, hypotensio, bronkospasmit, akuutti sydämen vajaatoiminta ja hypoglykemia. Yksilöllinen herkkyys yksittäiselle isolle bisoprololiannokselle vaihtelee suuresti, ja sydämen vajaatoimintapotilaat ovat todennäköisesti erityisen herkkiä yliannoksen aiheuttamille vaikutuksille.

Yliannostuksen hoito

Yleisohjeena yliannostustapauksissa suositellaan keskeyttämään bisoprololihoito ja aloittamaan tuki- sekä oireenmukainen hoito. Bisoprololin imetyymistä ruoansulatuskanavasta on estettävä. Tätä varten voidaan

käyttää vatsahuuhtelua tai adsorboivaa ainetta (eli lääkehiihtä) sekä laksatiivia (eli natriumsulfaattia). Hengitystoimintaa on seurattava, ja tarvittaessa potilaalle on annettava tekohengitystä. Bronkospasmeihin annetaan keuhkoputkia laajentavaa lääkitystä, kuten isoprenaliinia tai beeta-2-sympatomimeetteja. Kardiovaskulaarisii oireisiin annetaan oireenmukaista hoitoa. Eteis-kammiokatkos (toisen tai kolmannen asteen katkos) vaatii huolellista seurantaa ja sitä on hoidettava isoprenaliini-infusioilla tai laskimon kautta asetettavan sydämentahdistimen avulla. Bradykardiaan on annettava laskimonsäistä atropiinia (tai M-metyyliatropiinia). Verenpaineen laskua tai sokkia hoidetaan plasmatilavuuden lisääjillä ja vasopressoreilla. Hypoglykemiaa voi hoitaa laskimonsäisesti annettavalla glukoosilla.

Rajallisen olemassa olevan tiedon perusteella bisoprololi ei juuri poistu dialyysin avulla.

5. FARMAKOLOGISET OMINAISUUDET

5.1 Farmakodynamikka

Farmakoterapeuttiin ryhmä: selektiiviset beetasalpaajat, ATC-koodi: C07AB07

Bisoprololi on tehokas, beeta₁-selektiivinen adrenoreseptorisalpaaja, jolta puuttuu sympathomimeettinen ominaisvaikutus. Kuten muidenkin beetasalpaajien osalla yksityiskohtainen vaikutusmekanismi hypertensiossa on epäselvä, vaikka tiedetään, että bisoprololi alentaa merkittävästi plasman reniiniaktiivisuutta.

Anginapotilailta beetareseptorisalpaus hillitsee sydämen toimintaa ja vähentää hapentarvetta.

Bisoprololilla on samankaltaisia membraaneja stabiloivia vaikutuksia kuin propranololilla.

5.2 Farmakokinetiikka

Bisoprololi imeytyy lähes täydellisesti mahasuolikanavasta. Tämä yhdessä hyvin alhaisen ensikierronvaikutuksen kanssa maksassa johtaa korkeaan biologiseen hyötyosuuteen on n. 90 %. Bisoprololi sitoutuu noin 30 % :sesti plasman proteiineihin. Jakaantumistilavuus on 3.5 l/kg. Kokonaispuhdistuma on noin 15 l/h.

Eliminaation puoliintumisaika plasmassa (10–12 tuntia) varmistaa 24 tunnin vaikutusajan kerran päivässä annostelulla.

Bisoprololi eliminoituu kahta reittiä pitkin, 50 % metaboloituu maksassa inaktiiviseksi metaboliiteiksi jotka eliminoituvat munuaisten kautta. Loput 50 % eliminoituu munuaisten kautta muuttumattomana. Koska eliminaatio tapahtuu munuaississa ja maksassa samassa määrin, annoksen säättöä ei tarvita potilailla, joilla on maksan tai munuaisten vajaatoiminta.

Bisoprololin farmakokinetiikka on lineaarista ja riippumatonta potilaan iästä.

Potilaat joilla on krooninen sydämen vajaatoiminta (NYHA aste III) bisoprololin määrä plasmassa on suurempi ja puoliintumisaika pitempi verrattuna terveisiin vapaehtoisiiin. Annoksella 10 mg/vrk enimmäispitoisuus plasmassa on 64 ± 21 ng/ml ja puoliintumisaika 17 ± 5 tuntia vakaan tilan vallitessa.

5.3 Prekliiniset tiedot turvallisuudesta

Prekliiniset tiedot, jotka perustuvat perinteisiin tutkimuksiin farmakologisesta turvallisuudesta, toistetun annostuksen toksisuudesta, genotoksisuudesta ja karsinogenisuudesta, eivät paljasta mitään erityisiä haittoja ihmisiille. Kuten muutkin beetasalpaajat, bisoprololi on suurina annoksina toksista odottaville äideille (vähentynyt ravintoaineiden saanti ja alentunut paino) sekä alkiolle/sikiölle. Bisoprololi ei ole teratogenista.

6. FARMASEUTTISET TIEDOT

6.1 Apuaineet

Laktoosimonohydraatti,
mikrokiteinen selluloosa,
magnesiumstearaatti,
krospovidoni.

Väriaineet:

Bisoprolol ratiopharm 5 mg: Keltainen PB 22812 (keltainen rautaoksidi (E172))

Bisoprolol ratiopharm 10 mg: Vaaleanruskea PB 27215 (punainen ja keltainen rautaoksidi (E 172))

6.2 Yhteen opimattomuudet

Ei oleellinen.

6.3 Kestoaika

3 vuotta.

6.4 Säilytys

Säilytä alle 25°C. Säilytä alkuperäispakkauksessa. Herkkä kosteudelle.

6.5 Pakkaustyyppi ja pakkauskoot

Läpipainopakkaus koostuu jäykästä lakan kanssa lämpökäsitellystä alumiinifoliosta joka on puristettu yhteen PVC/PVDC:n kanssa ja pakattu esipainettuun pahvipakkaukseen. Jokainen pakaus sisältää joko 20, 28, 30, 50, 56, 60, 84, 90, 98, 100x1 tai 100 tablettia.

Kaikkia pakkauskokoja ei välittämättä ole myynnissä.

6.6 Erityiset varotoimet hävittämiselle ja muut käsittelyohjeet

Ei erityisvaatimuksia.

7. MYYNTILUVAN HALTIJA

ratiopharm GmbH
Graf-Arco-Strasse 3,
D-89079 Ulm
Saksa

8. MYYNTILUVAN NUMEROT

Bisoprolol ratiopharm 5 mg: 15812

Bisoprolol ratiopharm 10 mg: 15813

9. MYYNTILUVAN MYÖNTÄMISPÄIVÄMÄÄRÄ/UUDISTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

Myyntiluvan myöntämisen päivämäärä: 6.11.2000

Viimeisimmän uudistamisen päivämäärä: 3.4.2010

10. TEKSTIN MUUTTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

27.11.2019

PRODUKTRESUMÉ

1. LÄKEMEDLETS NAMN

Bisoprolol ratiopharm 5 mg och 10 mg tablettter

2. KVALITATIV OCH KVANTITATIV SAMMANSÄTTNING

Varje tablett innehåller 5 mg eller 10 mg bisoprololfumarat.

Hjälpämne med känd effekt: Laktosmonohydrat.

För fullständig förteckning över hjälpämnen, se avsnitt 6.1.

3. LÄKEMEDELSFORM

Tablett

Bisoprolol ratiopharm 5 mg: Tabletterna är ljusgula, spräckliga, runda, bikonvexa med följande identifieringsmärkning: Brytskåra på ena sidan med ”5” präglat till höger.

Tabletten kan delas i två lika stora doser.

Bisoprolol ratiopharm 10 mg: Tabletterna är spräckligt beige, runda, bikonvexa med följande identifieringsmärkning: Brytskåra på ena sidan med ”1” präglat till vänster och ”0” till höger.

Tabletten kan delas i två lika stora doser.

4. KLINISKA UPPGIFTER

4.1 Terapeutiska indikationer

Hypertoni

Kronisk, stabil *angina pectoris*

4.2 Dosering och administreringsätt

Dosering

Dosen bör anpassas individuellt. Man bör starta med lägsta möjliga dos. Hos en del patienter räcker 5 mg per dag. Den vanliga dosen är 10 mg per dag och den maximala rekommenderade dosen är 20 mg per dag.

Nedsatt njur- eller leverfunktion

Hos patienter med allvarligt nedsatt njurfunktion (kreatininclearance < 20 ml/min) och patienter med allvarligt nedsatt leverfunktion bör den dagliga dosen inte överstiga 10 mg bisoprololfumarat.

Äldre patienter

Ingen dosjustering krävs i normala fall. Det rekommenderas att behandlingen inleds med lägsta möjliga dos.

Pediatrisk population

Eftersom ingen erfarenhet finns, rekommenderas ej bruk av bisoprolol.

Avslutande av behandlingen

Behandlingen bör ej avslutas plötsligt (se 4.4 Varningar och försiktighet). Dosen bör minskas långsamt genom en veckovis halvering av dosen.

Administreringssätt

Bisoprolol ratiopharm 5 mg och 10 mg tablett är avsedda för oral användning

4.3 Kontraindikationer

Bisoprolol är kontraindicerat för patienter med

- överkänslighet mot den aktiva substansen eller mot något hjälpmiddel som anges i avsnitt 6.1.
- akut hjärtsvikt eller under episoder av hjärtinkompensation där intravenös inotrop behandling är nödvändig
- kardiogen chock
- andra eller tredje gradens AV-block
- sick-sinus-syndrom
- sinoatriellt block
- symptomatisk bradykardi
- symptomatisk hypoton
- svår bronkialastma eller svår kronisk obstruktiv lungsjukdom
- svåra former av perifer arteriell ocklusiv sjukdom eller svår form av Raynauds syndrom
- metabolisk acidosis
- obehandlat feokromocytom (se avsnitt 4.4).

4.4 Varningar och försiktighet

Andra formuleringar av bisoprolol används vid behandling av kronisk hjärtsvikt. Användning av beta-blockerare vid denna indikation kräver stor försiktighet och bör inledas enligt ett strikt titringsförfarande. Under denna fas krävs små doshöjningar vilket inte är möjligt med detta läkemedel. Detta läkemedel skall därför ej användas vid behandling av kronisk hjärtsvikt.

Insättning av behandling med bisoprolol kräver regelbunden övervakning, speciellt vid behandling av äldre. En behandling med bisoprolol får inte avbrytas helt plötsligt, och särskilt inte hos patienter med ischemisk hjärtsjukdom, såvida det inte finns starka skäl för det, eftersom ett plötsligt avbrytande kan leda till en övergående försämring av patientens hjärtsjukdom. För ytterligare information, se avsnitt 4.2.

Kombination med amiodaron rekommenderas ej på grund av risken för kontraktil automatism och överledningsstörningar (hämning av kompensatoriskt sympathikuspåslag).

Kombination med kaliumantagonister av verapamil- eller diltiazemtyp och med centralt verkande antihypertensiva medel rekommenderas i allmänhet inte (se även avsnitt 4.5).

Bisoprolol måste användas med försiktighet vid:

- samtidig behandling med kolinesterashämmare (inklusive takrin): förlängd överledningstid och/eller bradykardi kan förvärras (se även avsnitt 4.5).
- diabetes mellitus där stora svängningar i blodglukosvärden förekommer. Symtom på hypoglykemi kan döljas vid behandling med bisoprolol och blodglukosvärden bör därför övervakas.
- strikt fasta.
- pågående desensibiliseringsterapi.
Liksom andra beta-blockerare kan bisoprolol öka både känsligheten för allergener och graden av anafylaktiska reaktioner. Adrenalinbehandling ger inte alltid förväntad terapeutisk effekt.
- AV-block I
- Printzmetals angina
- perifer arteriell ocklusiv sjukdom. Besvären kan förvärras, särskilt vid behandlingsstart.

Patienter med psoriasis eller som tidigare haft psoriasis bör endast få beta-blockerare (såsom bisoprolol) efter en grundlig utredning av risker kontra fördelar.

Behandling med bisoprolol kan maskera symtom på tyreotoxikos.

Till patienter med feokromcytom får bisoprolol ges först efter alfareceptorblockad.

Hos patienter som genomgår allmän narkos måste anestesiologen vara medveten om beta-blockad. Om det är nödvändigt att sätta ut behandlingen med beta-blockerare före operation, ska detta ske gradvis och avslutas så att sista läkemedelsdosen tas då det är minst 48 timmar kvar till narkos.

Vid brokialastma eller annan kroniskt obstruktiv lungsjukdom som kan ge symtom rekommenderas samtidig behandling med bronkdilaterande terapi. I enstaka fall kan en ökad luftvägsobstruktion inträffa hos astmapatienter, och dosen av beta-2-stimulerare kan behöva höjas.

Dessa läkemedel innehåller laktosmonohydrat. Patienter med något av följande sällsynta ärfliga tillstånd bör inte använda detta läkemedel: galaktosintolerans, total laktasbrist eller glukos-galaktosmalabsorption.

4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner

Kombinationer som ej rekommenderas

Kalciumantagonister av verapamil-typ och i mindre utsträckning av diltiazem-typ:

Negativ inverkan på kontraktilitet och atrioventrikulär överledning. Intravenös administrering av verapamil till patienter som behandlas med beta-blockerare kan leda till allvarlig hypotoni och atrioventrikulärt block.

Centralt verkande antihypertensiva läkemedel:

Samtidig behandling med centralt verkande antihypertensiva läkemedel kan leda till nedgång i hjärtfrekvens och hjärtminutvolym och till vasodilation. Ett snabbt utsättande kan öka risken för återkommande hypotoni.

Monoaminoxidashämmare (förutom MAO-B hämmare):

Förstärkt hypoton effekt av beta-blockerare men även risk för hyperton kris.

Kombinationer som bör användas med försiktighet

Klass I antiarytmika (t.ex. disopyramid, kinidin):

Effekten på atrioventrikulär överledningstid och negativ inotrop effekt kan förstärkas.

Klass III antiarytmika (t.ex. amiodaron):

Effekten på atrioventrikulär överledningstid kan förstärkas.

Kalciumantagonister av dihydropyridintyp:

Samtidig behandling med beta-blockerare medföljer en ökad risk för hypotoni och en ökad risk för ytterligare försämrad kammarpumpsfunktion hos patienter med hjärtsvikt kan inte uteslutas.

Parasympatikomimetiska läkemedel:

Samtidig användning kan öka den atrioventrikulära överledningstiden och risken för bradykardi.

Lokalt applicerade beta-blockerare (t.ex. ögondroppar för behandling av glaukom):

Dessa kan bidra till en ökad systemisk effekt av bisoprolol.

Insulin och perorala antidiabetesläkemedel:

Ökning av blodsockersänkande effekt. En blockering av beta-adrenoreceptorerna kan maskera symtomen på hypoglykemi.

Digitalisglykosider:

En ökad atrioventrikulär överledningstid, minskad hjärtfrekvens.

Anestetika:

Dämpning av reflextakykardi och en ökad risk för hypotoni (för ytterligare information om anestesi, se även avsnitt 4.4).

Icke-steroida antiinflammatoriska medel (NSAID):

NSAID kan minska den hypotona effekten av bisoprolol.

Ergotaminderivat:

Förvärrade perifera cirkulationsstörningar.

Beta-sympatomimetika (t.ex. isoprenalin, dobutamin):

Kombination med bisoprolol kan minska effekten av båda substanserna.

Sympatomimetiska läkemedel som aktiverar både beta- och alfa-adrenoreceptorer:

Kombination med bisoprolol kan leda till ökat blodtryck.

Samtidig behandling med antihypertoniläkemedel liksom med andra läkemedel med blodtryckssänkande potential:

Denna kombination kan medföra en ökad risk för hypotoni.

Tricykliska antidepressiva läkemedel, barbiturater, fentiaziner liksom andra antihypertensiva läkemedel:

En kombination ger en förstärkt blodtryckssänkande effekt.

Baklofen:

Förstärkt blodtryckssänkande effekt.

Amifostin:

Förstärkt blodtryckssänkande effekt.

Kombinationer som kräver särskilt övervägande

Meflokin:

Ökad risk för bradykardi.

4.6 Fertilitet, graviditet och amning

Graviditet

Bisoprolol rekommenderas inte under graviditet såvida inte behandling är absolut nödvändig. Om behandling anses nödvändig rekommenderas att det uteroplacentala blodflödet och fostrets tillväxt övervakas. Om oönskade effekter på graviditeten eller på fostret uppstår rekommenderas att en alternativ behandling övervägs. Det nyfödda barnet måste övervakas noga. Symtom på hypoglykemi och bradykardi uppkommer vanligen inom de första 3 dagarna.

Amning

Amning rekommenderas inte vid behandling med bisoprolol.

4.7 Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner

Individuella variationer gällande reaktion på läkemedlet kan förekomma och förmågan att köra bil eller använda maskiner kan försämras. Detta måste beaktas speciellt då behandlingen inleds, i samband med förändringar av medicineringen samt vid intag av alkohol.

4.8 Biverkningar

Biverkningsfrekvenserna delas in i grupper enligt nedanstående:

Mycket vanliga ($\geq 1/10$)

Vanliga ($\geq 1/100$ och $< 1/10$),

Mindre vanliga ($\geq 1/1\,000$ och $< 1/100$),

Sällsynta ($\geq 1/10\,000$ och $< 1/1\,000$),

Mycket sällsynta ($< 1/10\,000$)

Ingen känd frekvens (kan inte beräknas från tillgängliga data)

Immunsystemet

Sällsynta: Uppkomsten av antinukleära antikroppar och i exceptionella fall kliniska symtom (exempelvis lupus) i samband med detta. Biverkningen går över då behandlingen avslutas.

Metabolism och nutrition

Sällsynta: Hypoglykemi.

Psykiska störningar

Mindre vanliga: Sömnstörningar, depression.

Sällsynta: Mardrömmar, hallucinationer.

Centrala och perifera nervsystemet

Vanliga: Trötthet, utmattning, yrsel*, huvudvärk*.

Sällsynta: Synkope.

Ögon

Sällsynta: Försämrat tårflöde.

Mycket sällsynta: Konjunktivit.

Öron och balansorgan

Sällsynta: Hörselrubbningar.

Hjärtat

Mindre vanliga: Bradykardi, AV-overledningsstörningar försämring av redan etablerad hjärtsvikt.

Blodkärl

Vanliga: Känsla av kyla eller domning i ben och armar, Raynauds syndrom, förvärrade symtom på existerande *claudicatio intermittens*, hypotoni (framförallt hos patienter med hjärtsvikt).

Mindre vanliga: Ortostatisk hypotoni.

Andningsvägar, bröstkorg och mediastinum

Mindre vanliga: Bronkospasm hos patienter med astma eller kroniskt obstruktiv lungsjukdom.

Sällsynta: Allergisk rinit.

Magtarmkanalen

Vanliga: Mag-tarmbesvär såsom illamående, kräkningar, diarré, förstoppling, buksmärter.

Lever och gallvägar

Sällsynta: Hepatit.

Hud och subkutan vävnad

Sällsynta: Överkänslighetsreaktioner såsom klåda, rodnad och hudutslag.

Mycket sällsynta: Beta-blockerare kan framkalla eller försämra psoriasis eller inducera psoriasislikande utslag, alopeci.

Muskuloskeletala systemet och bindväv

Mindre vanliga: Muskelsvaghets, muskelkramper, artropati.

Reproduktionsorgan och bröstkörtel

Sällsynta: Potensstörningar.

Allmänna symptom och/eller symptom vid administreringsstället

Vanliga: Utmattning*

Mindre vanliga: Kraftlöshet.

Undersökningar

Sällsynta: Förhöjda nivåer av triglycerider, förhöjda nivåer av leverenzymer (ALAT, ASAT).

* Dessa symptom uppträder framförallt vid behandlingsstart. De är vanligtvis milda och försvinner normalt inom 1-2 veckor.

Rapportering av misstänkta biverkningar

Det är viktigt att rapportera misstänkta biverkningar efter att läkemedlet godkänts. Det gör det möjligt att kontinuerligt övervaka läkemedlets nytta-riskförhållande. Hälso- och sjukvårdspersonal uppmanas att rapportera varje misstänkt biverkning till:

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea

Biverkningsregistret

PB 55

00034 Fimea.

Webbplats: www.fimea.fi.

4.9 Överdosering

Symtom

De vanligaste symptomen på överdosering av bisoprolol är bradykardi, hypotoni, bronkospasm, akut hjärtinsufficiens och hypoglykemi. Det finns en stor individuell variation för känsligheten av en enskild högdos av bisoprolol och patienter med hjärtsvikt är troligtvis särskilt känsliga för effekterna av en överdos.

Behandling

Som allmänt rättesnöre vid fall av överdosering rekommenderas att behandlingen med bisoprolol avbryts och stödjande och symptomatisk behandling sätts in. Absorption av bisoprolol i magtarmkanalen skall förhindras; magpumpning eller administration av adsorbenter (d.v.s. aktivt kol) och laxerande preparat (d.v.s. natriumsulfat) kan användas. Andningen skall övervakas och vid behov bör respiratorbehandling inledas. Bronkospasm bör behandlas med bronkodilaterare såsom isoprenalin eller beta-2-sympatomimetika. Kardiovaskulära komplikationer bör behandlas symptomatiskt: AV-block (andra eller tredje graden) kräver noggrann övervakning och bör behandlas med isoprenalininfusion eller insättning av temporär pacemaker (via ven). Bradykardi bör behandlas med intravenöst atropin (eller M-metylatropin). Blodtrycksfall eller chock bör behandlas med plasmasubstitution och vasopressorer. Hypoglykemi kan behandlas med i.v. glukos.

Begränsade data indikerar att bisoprolol knappast är dialyserbart.

5. FARMAKOLOGISKA EGENSKAPER

5.1 Farmakodynamiska egenskaper

Farmakoterapeutisk grupp: Selektiv beta₁-blockerare, ATC kod: C07AB07

Bisoprolol är en potent, selektiv beta₁-adrenoreceptorblockerare utan sympathomimetisk aktivitet. Liksom andra betablockerare är den detaljerade verkningsmekanismen vid hypertoni oklar. Det är emellertid känt att bisoprolol ger en betydande sänkning av plasmareninaktiviteten.

Hos patienter med *angina pectoris* resulterar beta-receptorerblockaden i sänkt hjärtfrekvens och minskat syrebehov.

Bisoprolol har liknande membranstabiliseringe effekter som propranolol.

5.2 Farmakokinetiska egenskaper

Bisoprolol absorberas nästan fullständigt ur magtarmkanalen. Tillsammans med en mycket liten första passage-effekt i levern, resulterar detta i en hög biotillgänglighet på cirka 90 %.

Plasmaproteinbindningsgraden är ungefär 30 %. Distributionsvolymen är 3,5 l/kg. Totalt clearance är cirka 15 l/timme.

Eliminationsfasens halveringstid är 10-12 timmar, vilket försäkrar en effektduration på 24 timmar vid dosering en gång dagligen.

Bisoprolol utsöndras ur kroppen via två vägar: 50 % metaboliseras av levern till inaktiva metaboliter vilka sedan utsöndras via njurarna, och resterande 50 % utsöndras via njurarna i oförändrad form. Eftersom elimineringen sker i samma utsträckning i njurarna och levern, krävs ingen dosjustering för patienter med lever- eller njurinsufficiens.

Kinetiken hos bisoprolol är linjär och oberoende av ålder.

Hos patienter med kronisk hjärtsvikt (NYHA grad III) är plasmakoncentrationerna av bisoprolol högre och halveringstiden förlängd jämfört med friska försökspersoner. Maximal plasmakoncentration vid steady state är 64 ± 21 ng/ml vid en daglig dos på 10 mg och halveringstiden är 17 ± 5 timmar.

5.3 Prekliniska säkerhetsuppgifter

Gängse studier avseende säkerhetsfarmakologi, allmäntoxicitet, genotoxicitet och karcinogenicitet visade inte några särskilda risker för mänskliga. Som för andra beta-blockerare är bisoprolol i höga doser modertoxiskt (försämrat födointag och minskad kroppsvikt) samt embryo- och fostertoxiskt. Bisoprolol är däremot inte teratogen.

6. FARMACEUTISKA UPPGIFTER

6.1 Förteckning över hjälppämmen

Laktosmonohydrat
Mikrokristallin cellulosa
Magnesiumstearat
Krospovidon

Färgämnen:

Bisoprolol ratiopharm 5 mg: Gul PB 22812 (gul järnoxid (E172))
Bisoprolol ratiopharm 10 mg: Beige PB 27215 (röd och gul järnoxid (E172))

6.2 Inkompatibiliteter

Ej relevant.

6.3 Hållbarhet

3 år.

6.4 Särskilda förvaringsanvisningar

Förvaras vid högst 25°C. Förvaras i originalförpackningen. Fuktkänsligt.

6.5 Förpackningstyp och innehåll

Blisterskivor av kraftig aluminiumfolie som värmeförbehandlats med lack och pressats samman med PVC/PVDC, och som sedan förpackats i kartong. Varje kartong innehåller antingen 20, 28, 30, 50, 56, 60, 84, 90, 98, 100 eller 100x1 tablett.

Eventuellt kommer inte alla förpackningsstorlekar att marknadsföras.

6.6 Särskilda anvisningar för destruktion och övrig hantering

Inga särskilda anvisningar.

7. INNEHAVARE AV GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

ratiopharm GmbH
Graf-Arco-Strasse 3,
D-89079 Ulm
Tyskland

8. NUMMER PÅ GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

Bisoprolol ratiopharm 5 mg: 15812
Bisoprolol ratiopharm 10 mg: 15813

9. DATUM FÖR FÖRSTA GODKÄNNANDE/FÖRNYAT GODKÄNNANDE

Datum för det första godkännandet: 6.11.2000
Datum för den senaste förnyelsen: 3.4.2010

10. DATUM FÖR ÖVERSYN AV PRODUKTRESUMÉN

27.11.2019